

საქართველოს გარემოს დაცვის
სამინისტრო

გარემოს ეროვნული სააგენტო

საინფორმაციო ბიულეტენი № 5

მოკლე მიმოხილვა
საქართველოს გარემოს დაბინძურების
შესახებ

2012 წელი
მაისი

ქ.თბილისი

სარჩევნო

შესავალი	3
I. ატმოსფერული ჰაერი	4
II. ზედაპირული წყალი	19
III. ატმოსფერული ნალექები	21
IV. რადიოაქტიური მდგომარეობა	21

შესავალი

გარემოს დაბინძურების წინამდებარე მიმოხილვა მომზადებულია გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ მაისის თვეში ჩატარებული გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის შედეგების მიხედვით.

ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი წარმოებდა ხუთ ქალაქში: თბილისში (3 ჯიხური), რუსთავში, ქუთაისში, ზესტაფონსა და ბათუმში. სულ ჩატარდა 1418 ანალიზი. ექსტრემალურად მაღალი და მაღალი დაბინძურება არ აღნიშნულა.

ზედაპირული წყლის 20 სინჯი აღებულია საქართველოს 9 მდინარესა და 1 ტბაზე (პალიასტომი). აღნიშნული წყლის სინჯების ანალიზის შედეგების მიხედვით მაღალი და ექსტრემალურად მაღალი დაბინძურება არ დაფიქსირებულა.

მიმდინარეობდა რადიოაქტიური დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი 12 პუნქტში მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის სიდიდის დასადგენად.

საქართველოს 9 ქალაქში აღებული იქნა ატმოსფერული ნალექების სინჯები და ჩატარდა მათი ანალიზი.

I. ატმოსფერული ჰაერი

ქ. თბილისი

მაისის თვეში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა სამ სადამკვირვებლო ჯიხურზე, რომლებიც მდებარეობენ: წერეთლის გამზ-ზე, მოსკოვის გამზირზე და კვინიტაძის ქუჩაზე.

წერეთლის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის მხოლოდ ერთი დამაბინძურებელი ინგრედიენტი:

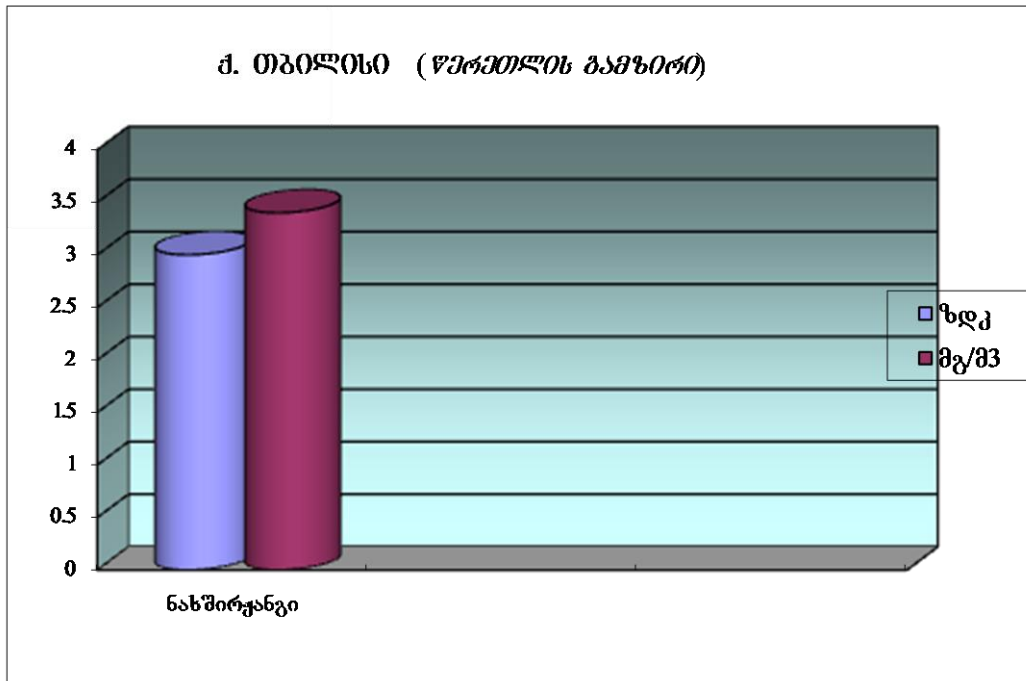
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 3.4 მგ/მ³-ს, რაც 1.1-ჯერ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ ნორმას.

მოსკოვის გამზირზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

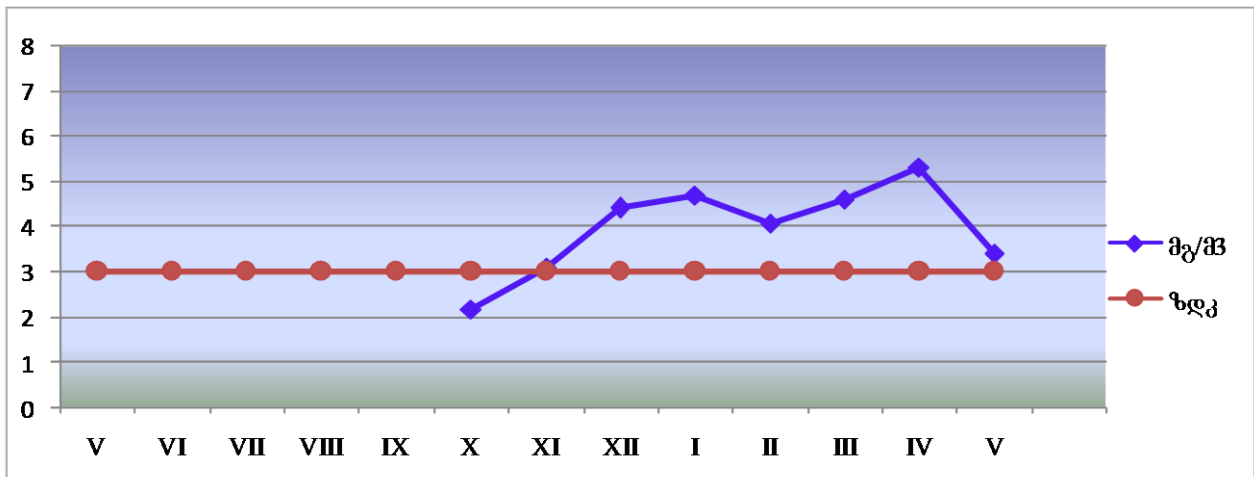
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია გაუტოლდა – 2.1 მგ/მ³-ს რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.076 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 1.9 - ჯერ.

კვინიტაძის ქუჩაზე განისაზღვრა ატმოსფერული ჰაერის შემდეგი დამაბინძურებელი ინგრედიენტების კონცენტრაციები:

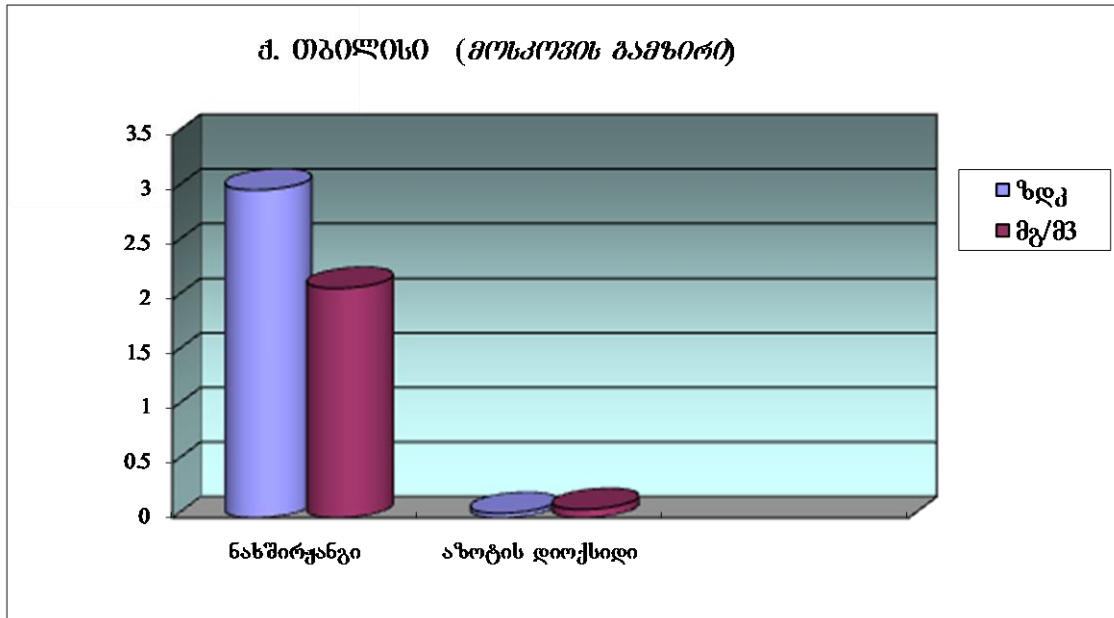
- *მტვერი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.42 მგ/მ³-ს რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.8 - ჯერ.
- *ნახშირჟანგი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 1.96 მგ/მ³-ს, რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- *გოგირდის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.113 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.2-ჯერ.
- *აზოტის დიოქსიდი* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.09 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.3-ჯერ.
- *ტყვია* – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 0.00014 მგ/მ³-ს, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას არ აღემატებოდა

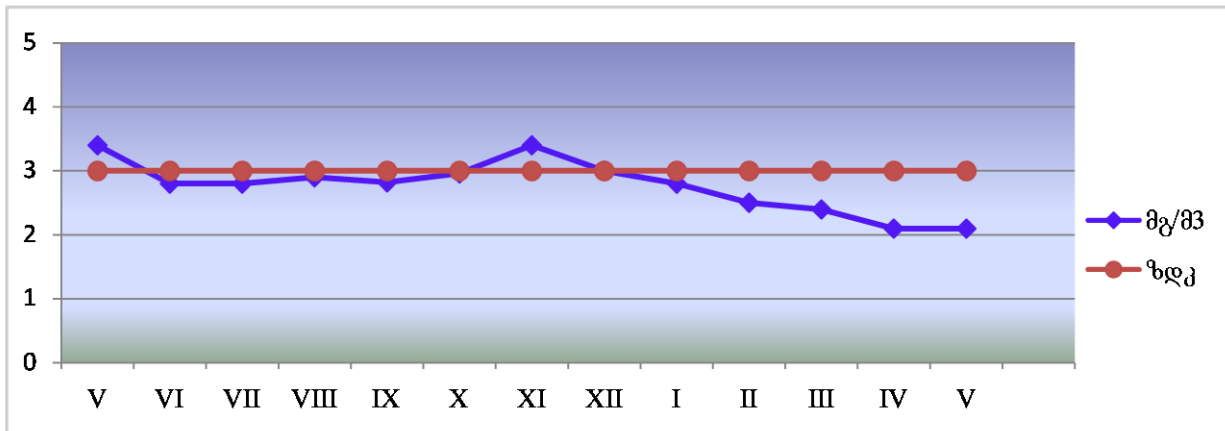
მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

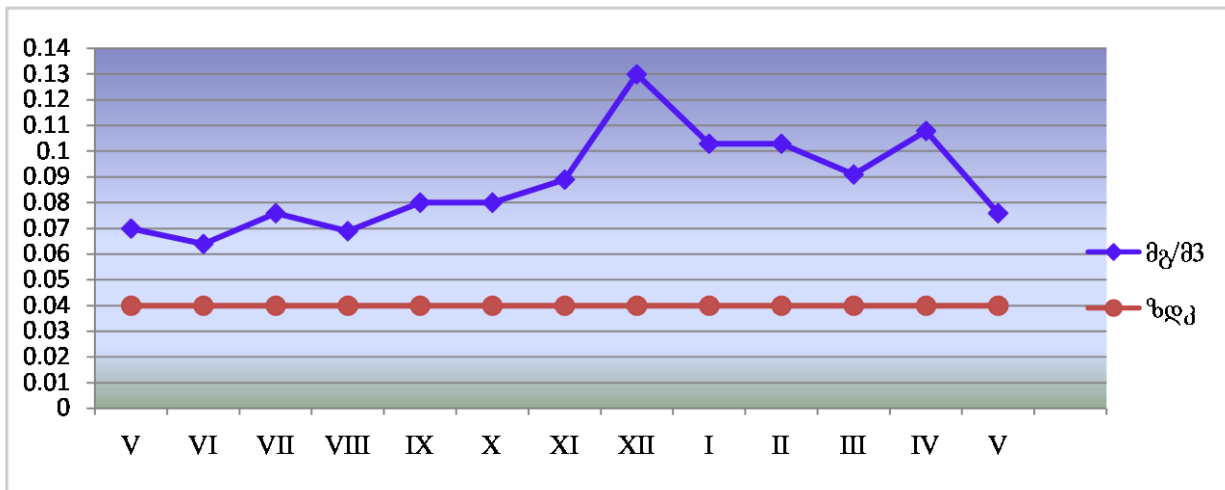
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, წერეთლის გამზ-ზე. (2011-2012 წწ)

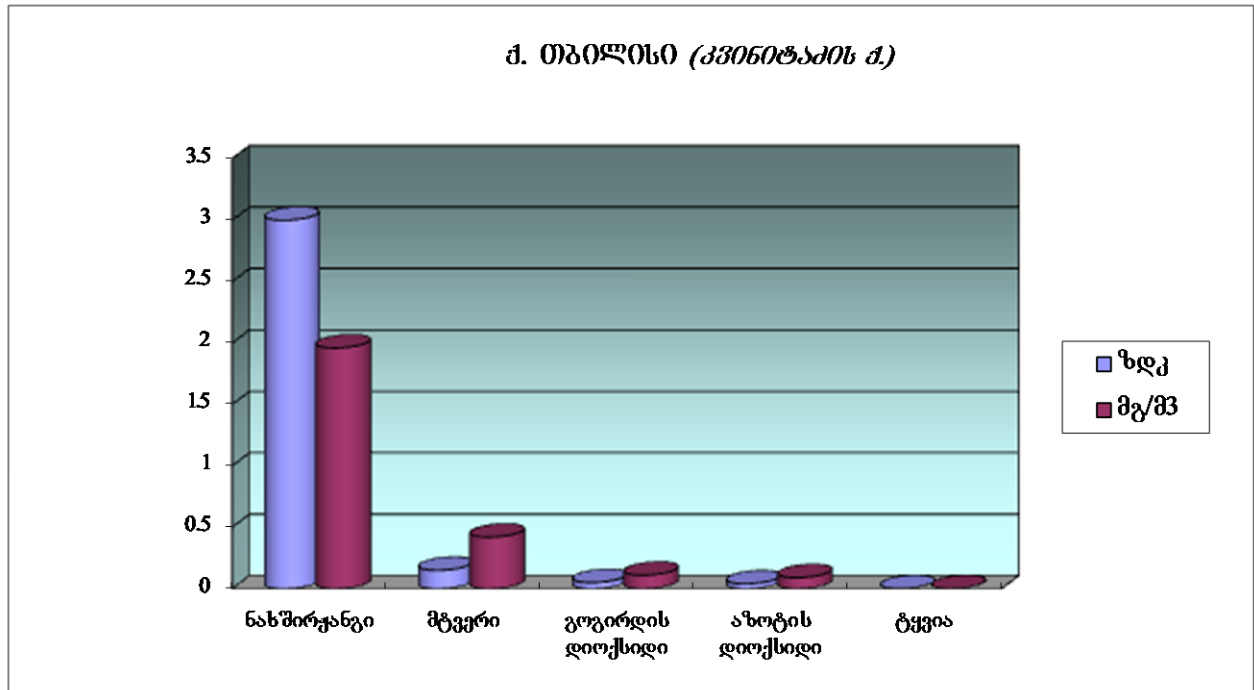
მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

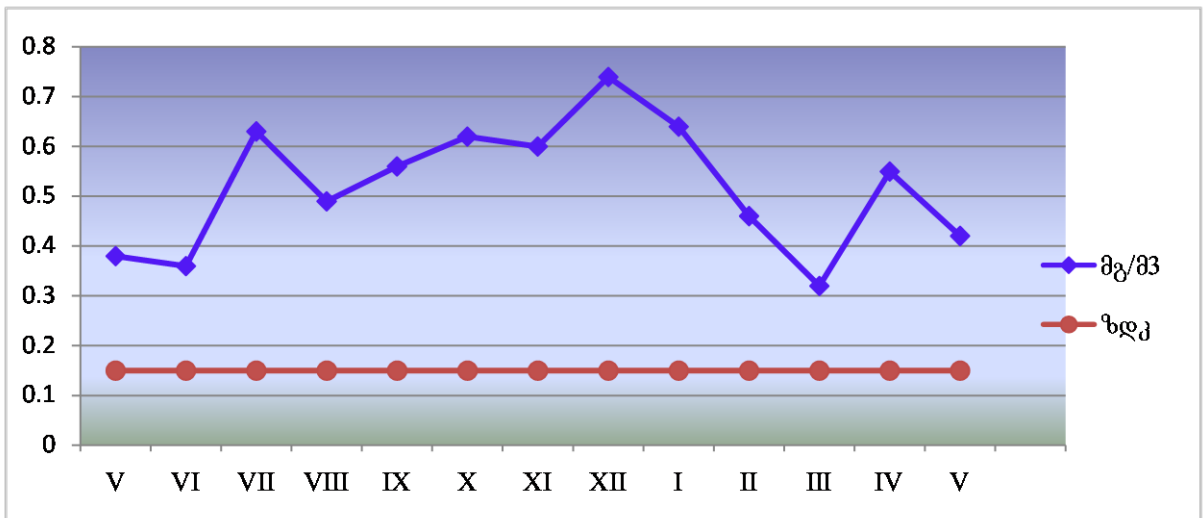
ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის ბაზილი-ზე. (2011-2012 წწ)

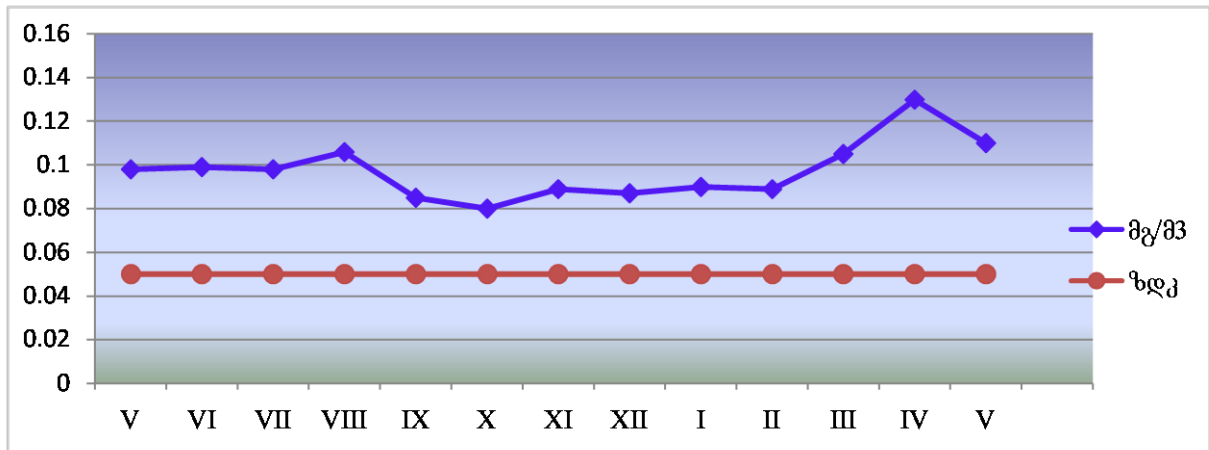
აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, მოსკოვის ბაზილი-ზე (2011-2012 წწ)

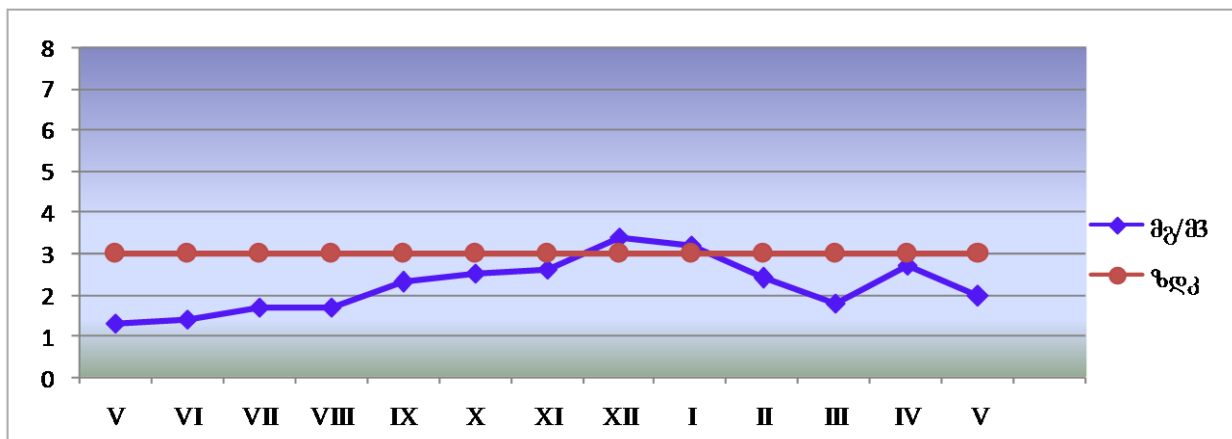
მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

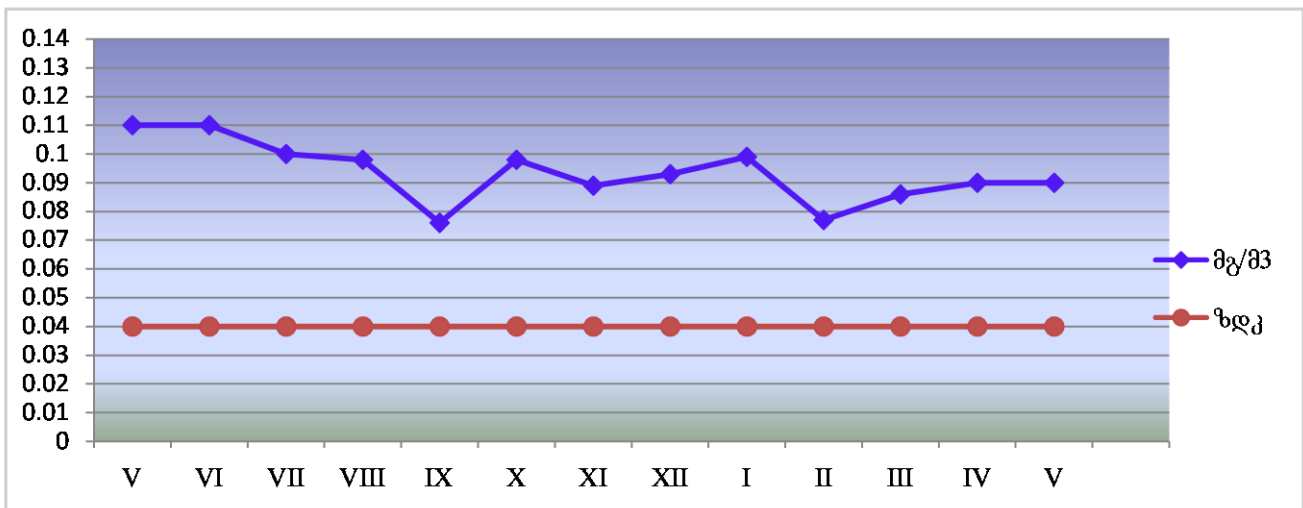
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაპის ქ. (2011-2012 წწ)

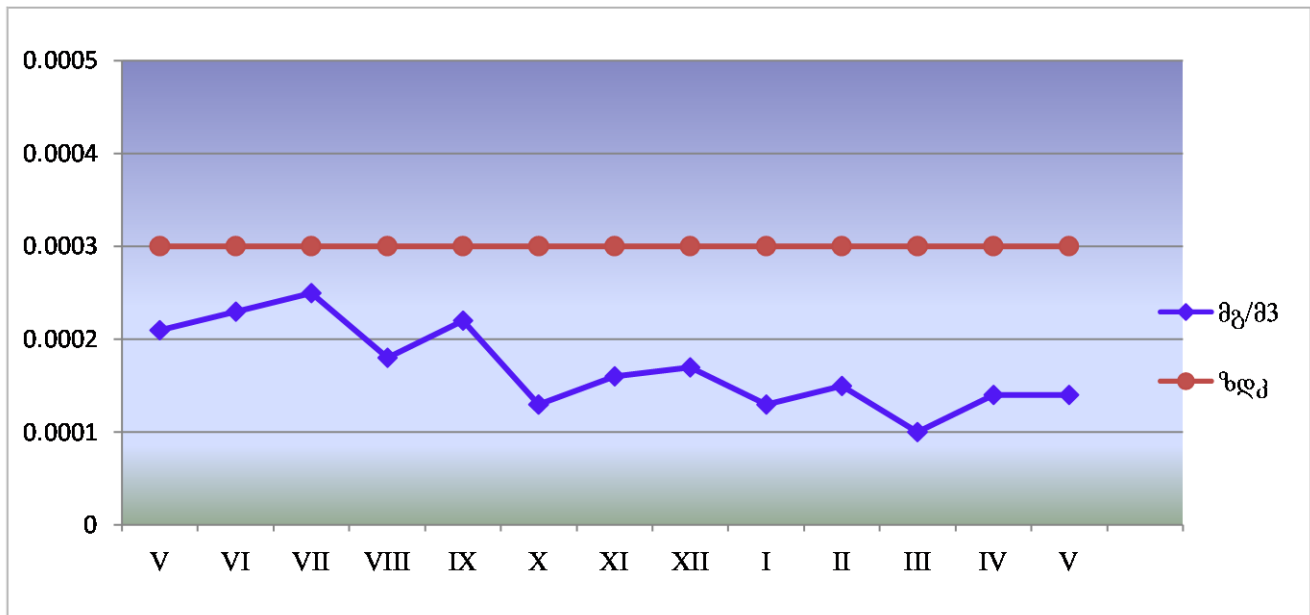
ბობირდის ღირსიღის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაპის ქ. (2011-2012 წწ)

ნახშირქანბის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაპის ქ. (2011-2012 წწ)

აზოტის ღირსიღის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაპის ქ. (2011-2012 წწ)

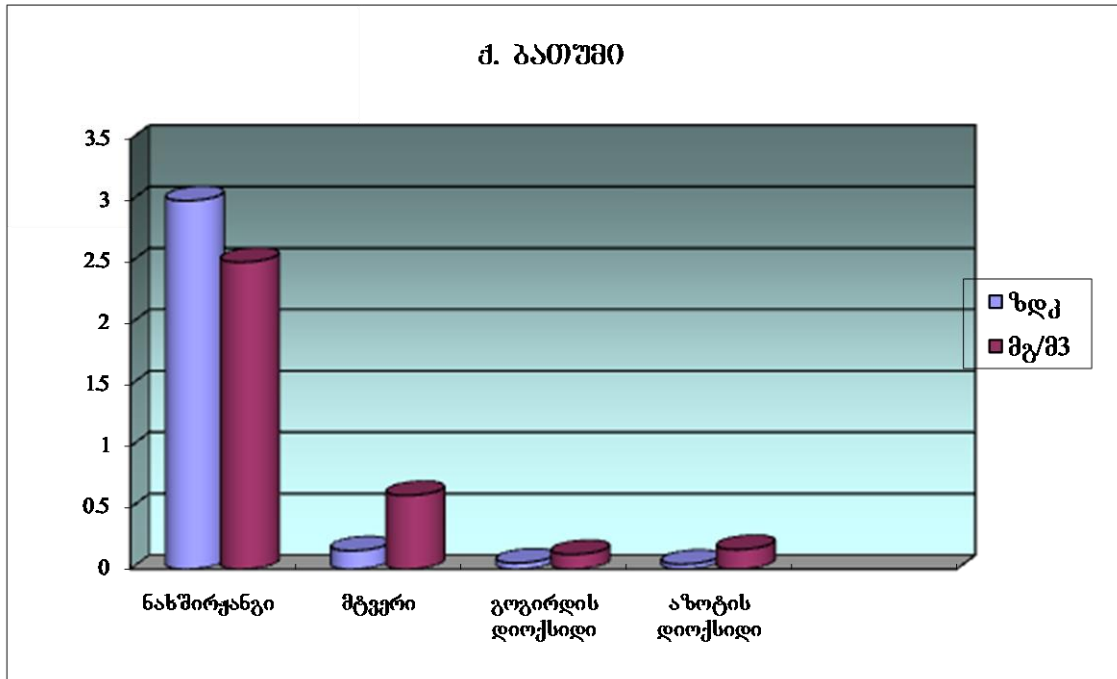

ტყვიის საშუალო თვიური კონცენტრაციები, კვინიტაძის ქ. (2011-2012 წწ)

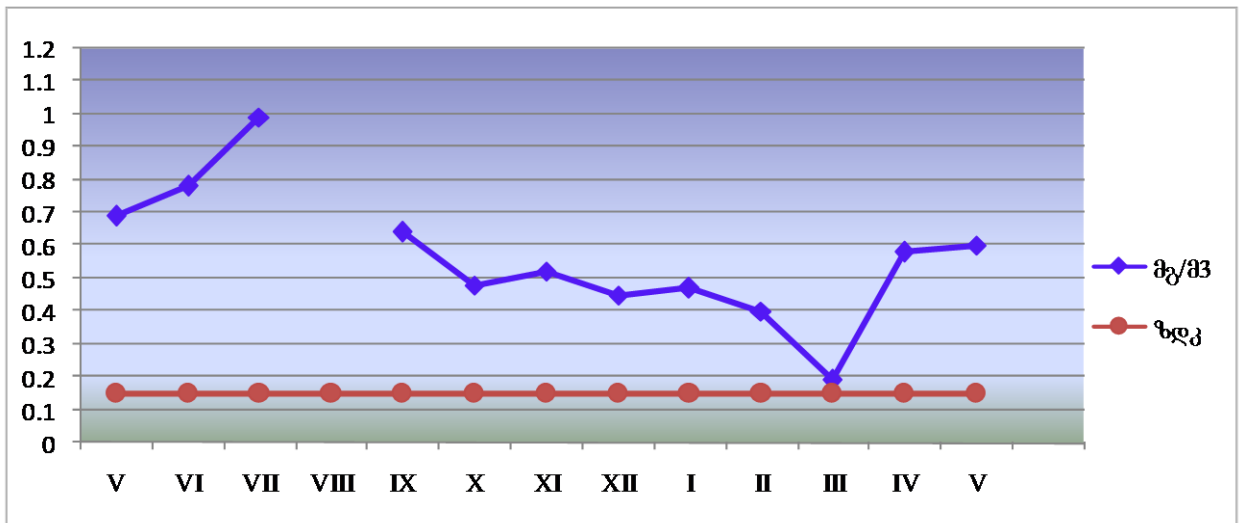
ქ. ბათუმი

მაისის თვეში ქ. ბათუმში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

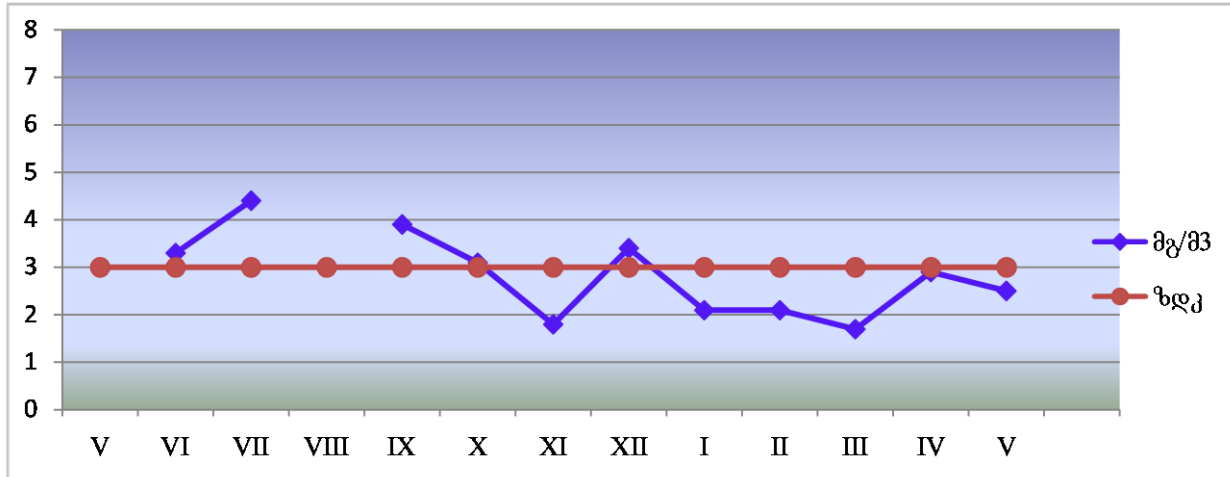
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.6 მგ/მ³, რაც 4-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 0.12 მგ/მ³, რაც 2.4-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა – 2.5 მგ/მ³, რაც არ აღემატებოდა ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,16 მგ/მ³, რაც აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას – 4-ჯერ.

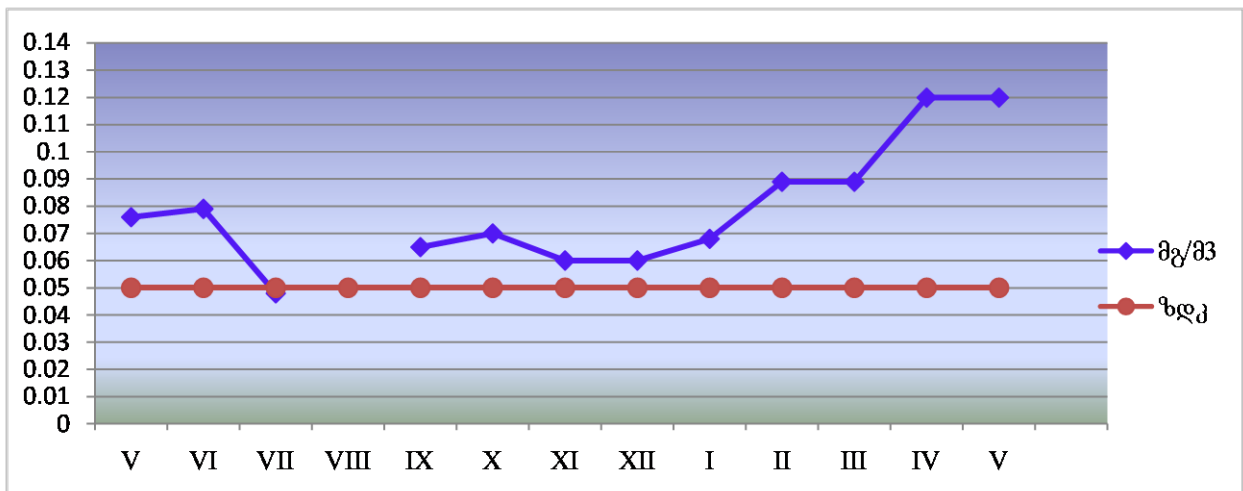
მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

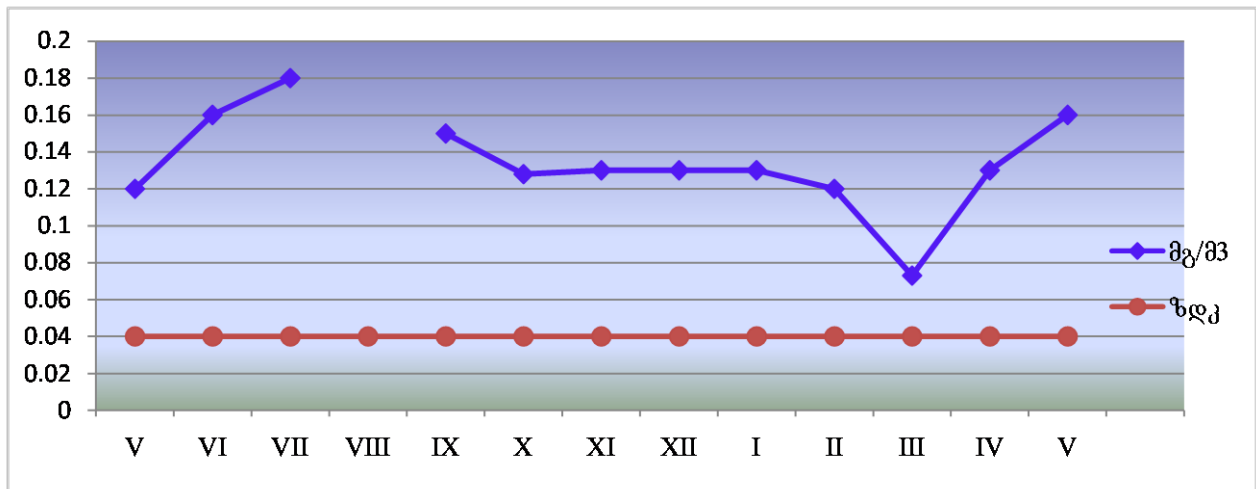
მტვერის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ნახშირქანის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012წწ)

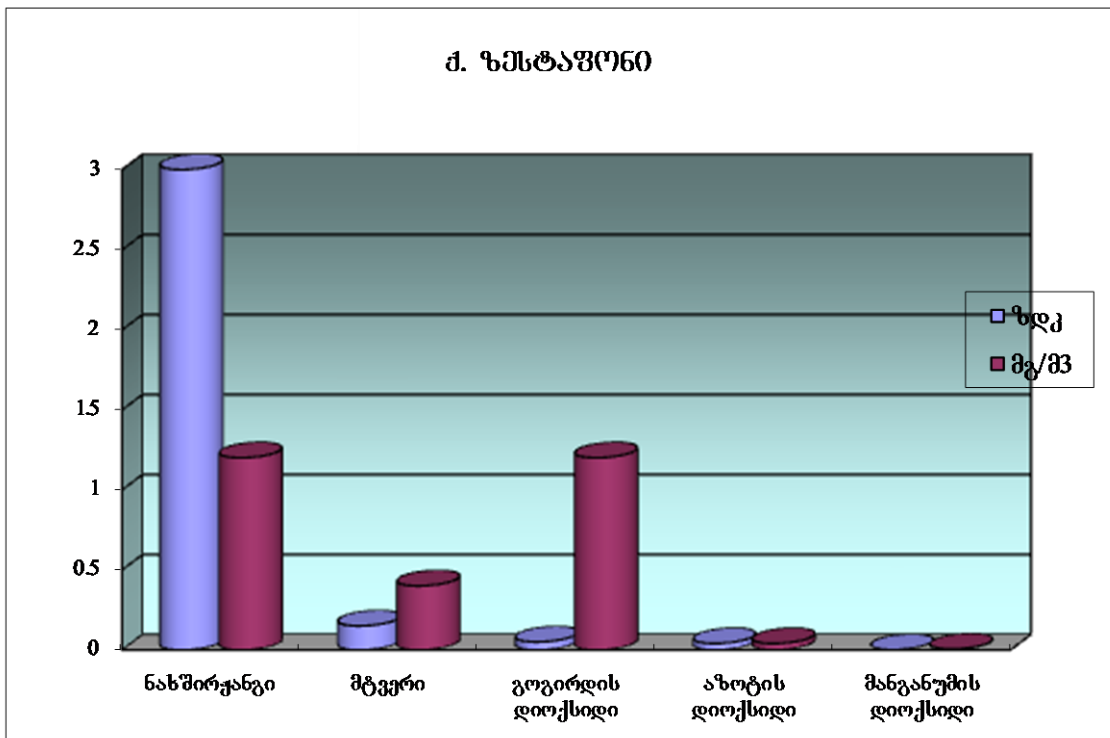

ახოტის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

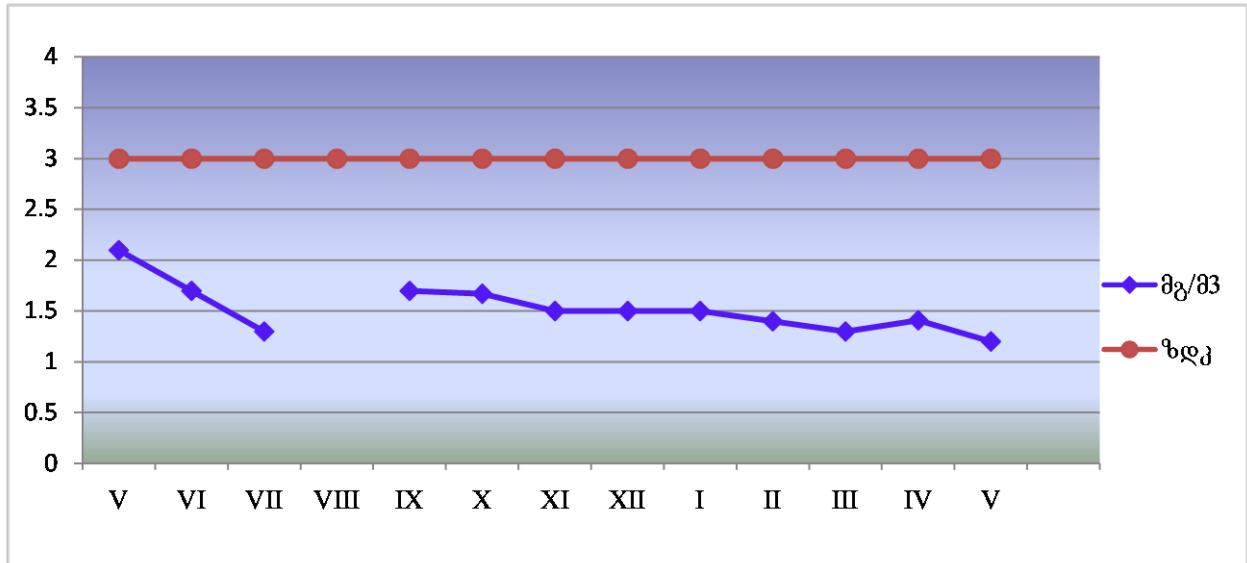
ქ. ზესტაფონი

მაისის თვეში ქ. ზესტაფონში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

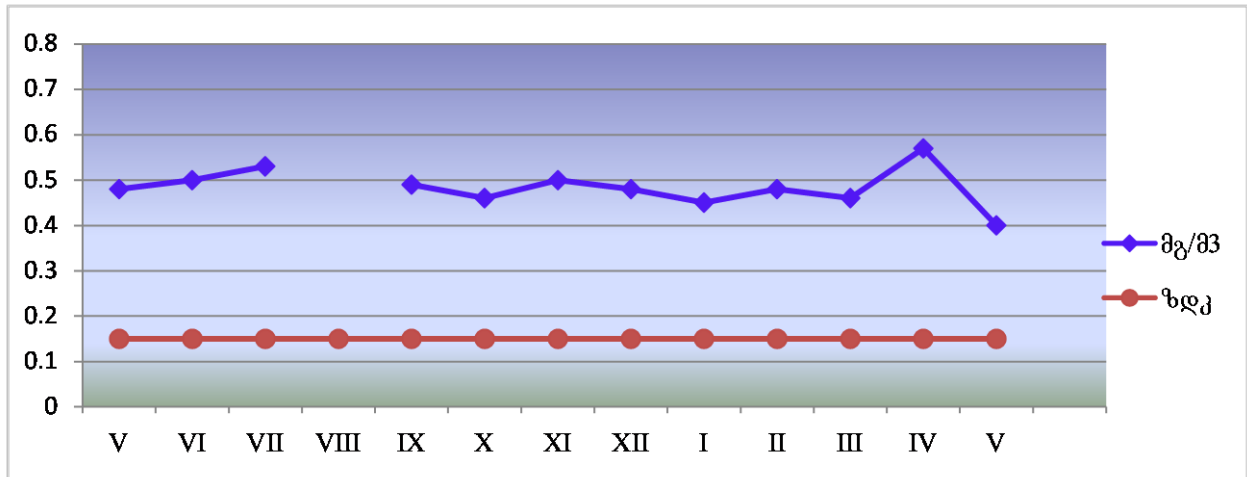
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.4 მგ/მ³, რაც 2.7-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.12 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.4-ჯერ.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა – 1.2 მგ/მ³-ს. რაც არ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,04 მგ/მ³, რაც გაუტოლდა 1 ზღვ-ს.
- მანგანუმის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.0059 მგ/მ³, რაც 5.9-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.

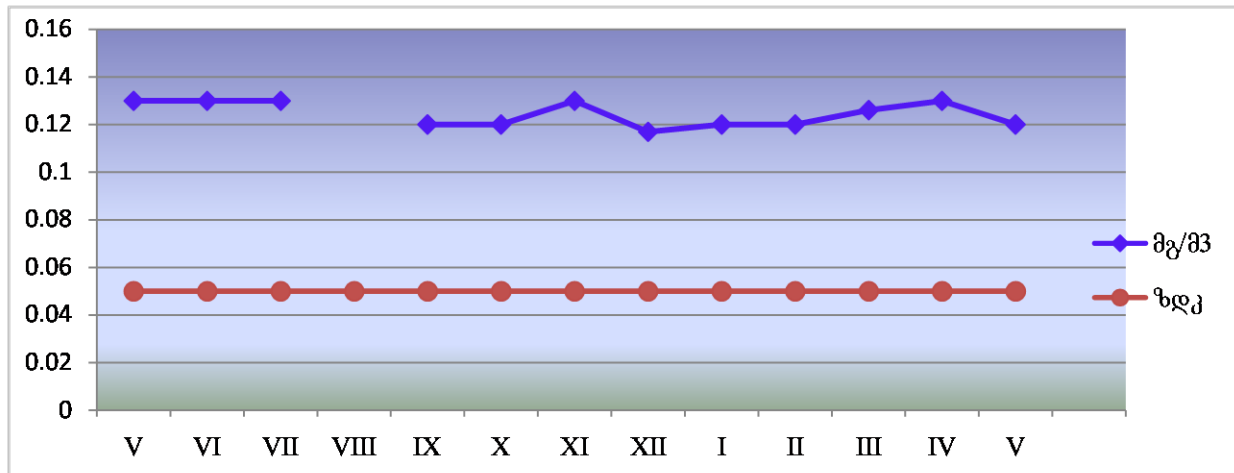
მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

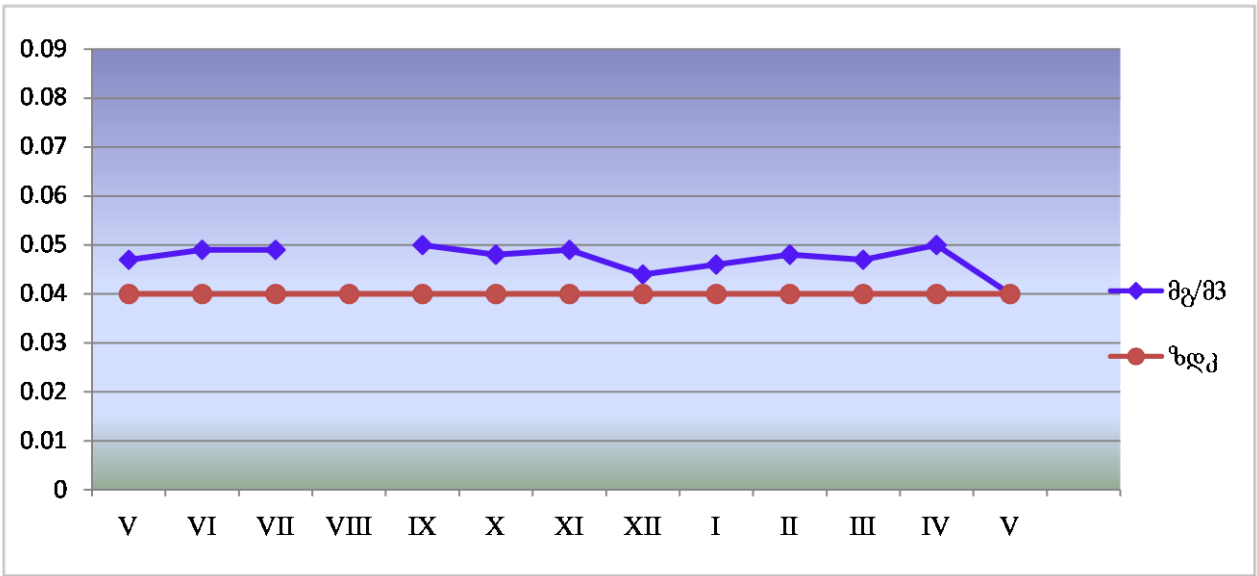
ნახშირჰანბის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

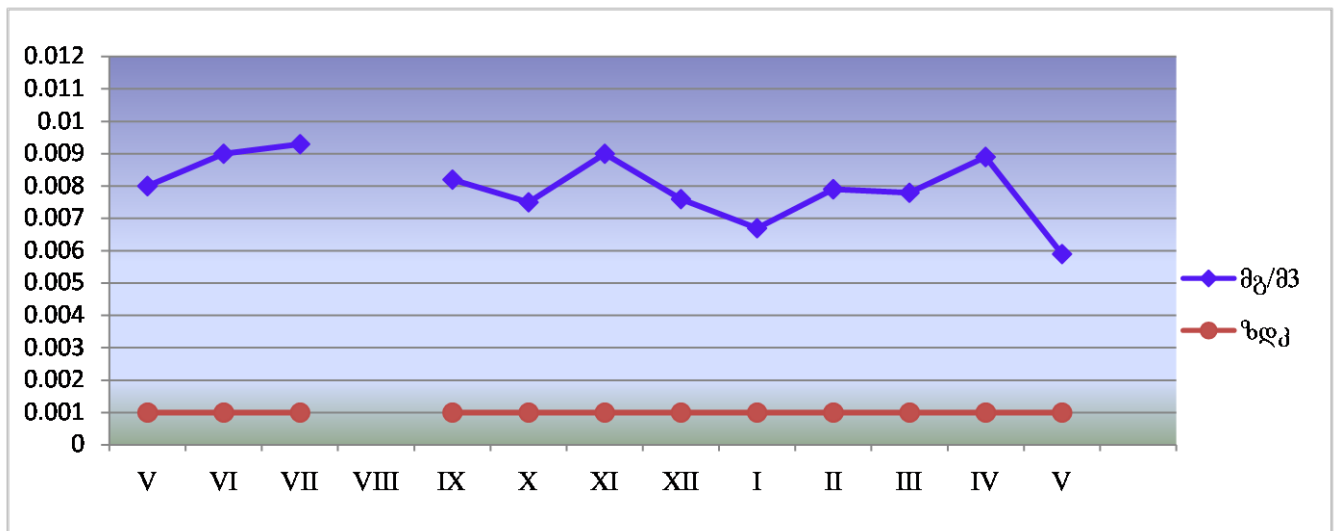
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგირდის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

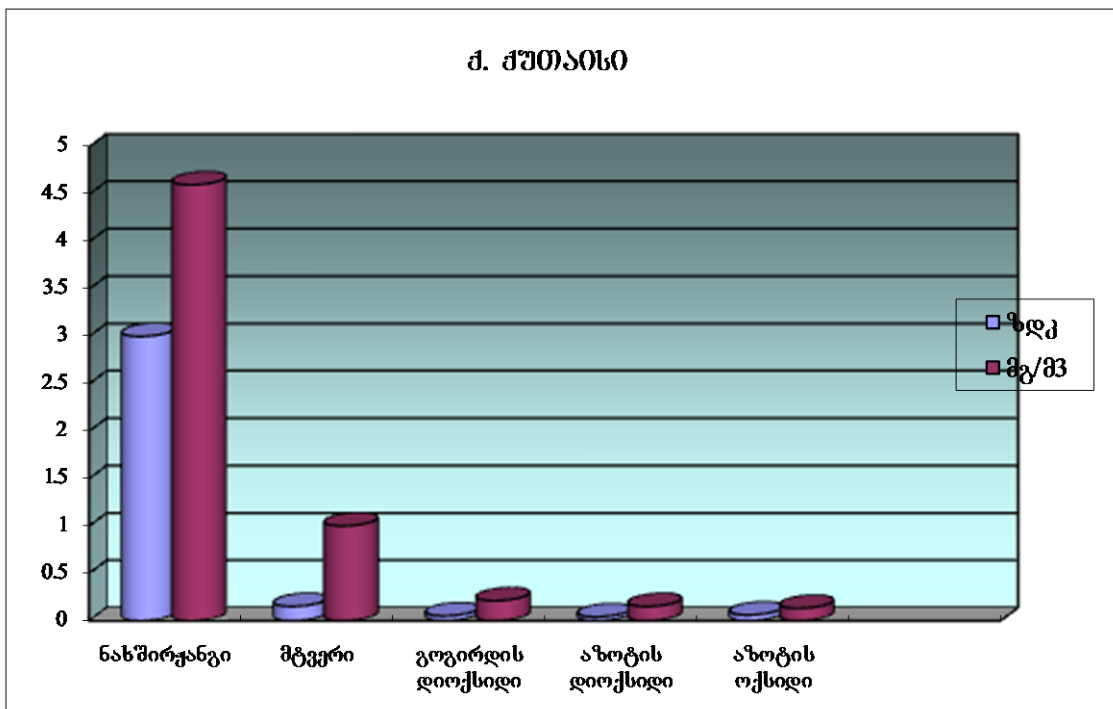

მანბანუმის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

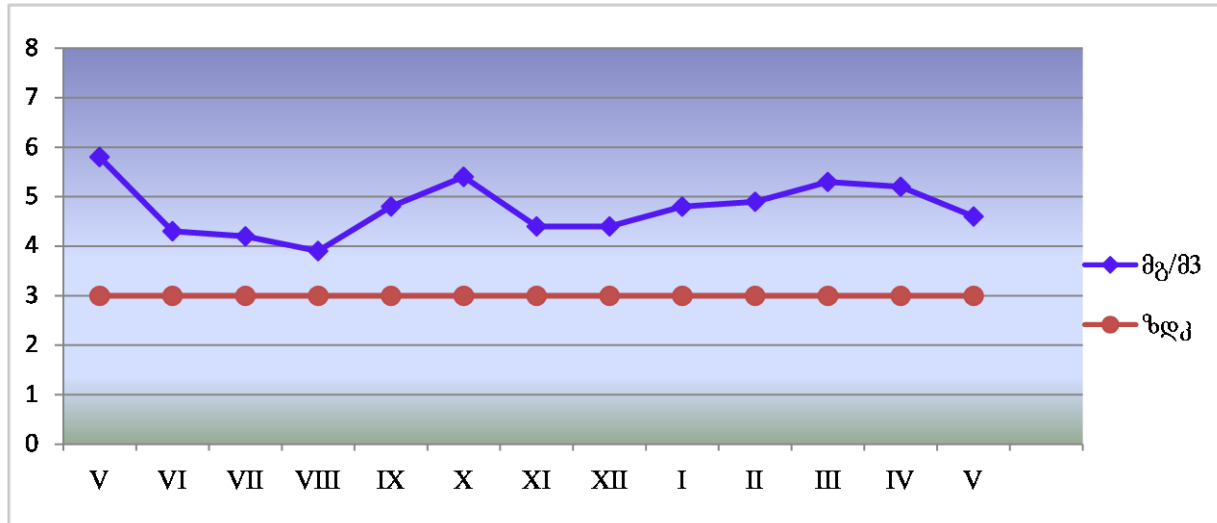
ქ. ქუთაისი

მაისის თვეში ქ. ქუთაისში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯისურზე.

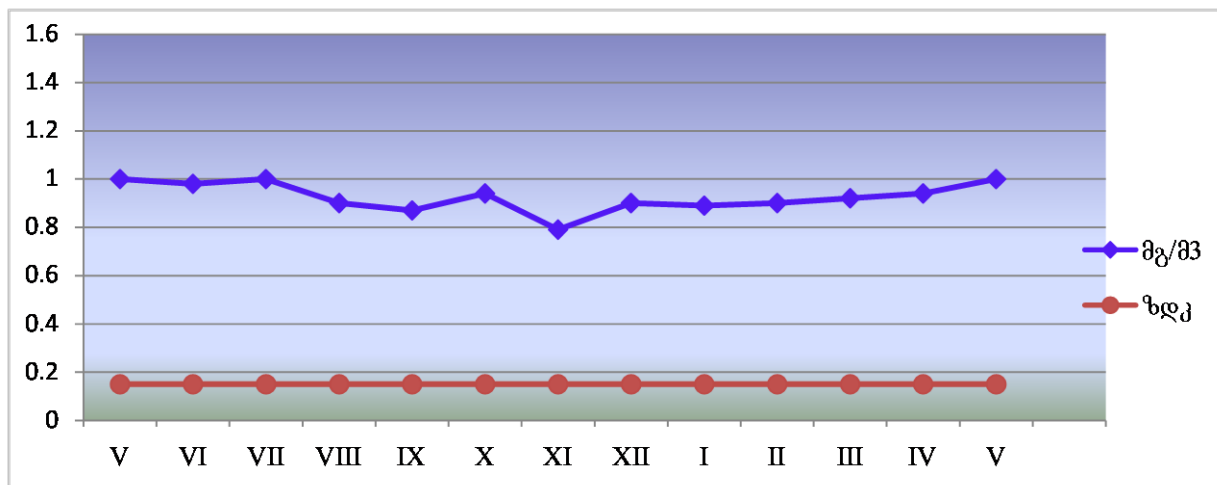
- მტვერი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 1.0 მგ/მ³, რაც 6.7-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- გოგირდის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0.21 მგ/მ³, რაც 4.2-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 4.6მგ/მ³, რაც 1.5-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,15 მგ/მ³, რაც 3.8-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას.
- აზოტის ოქსიდი – საშუალო თვიური კონცენტრაცია შეადგენდა 0.13 მგ/მ³-ს. რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა 2.2-ჯერ.

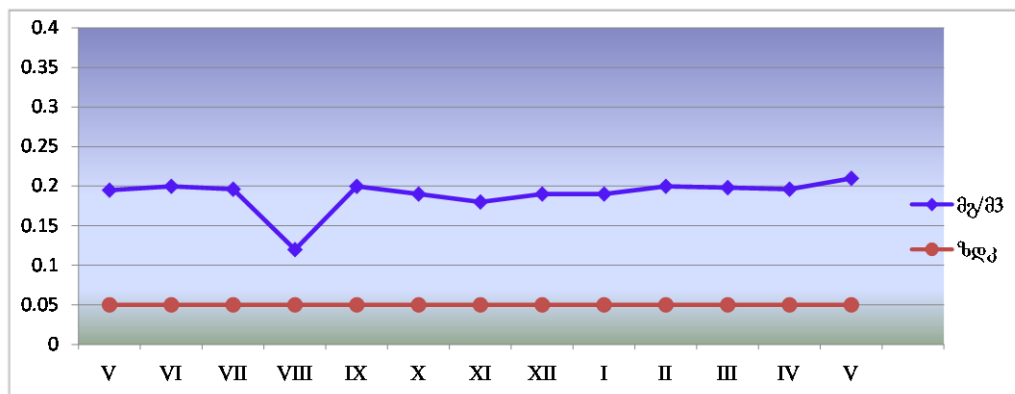
მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

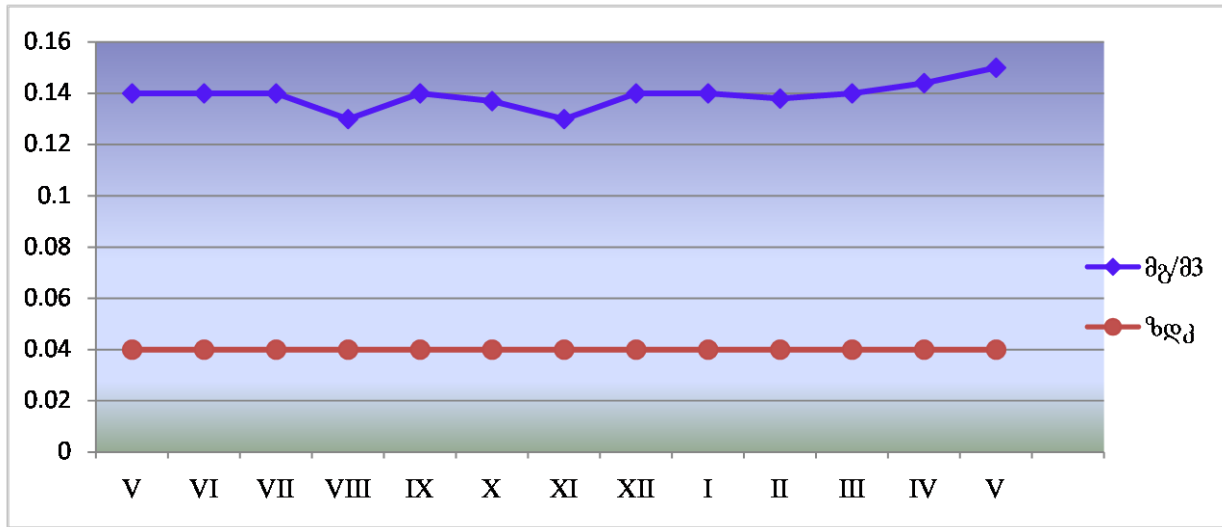
ნახშირქანბის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

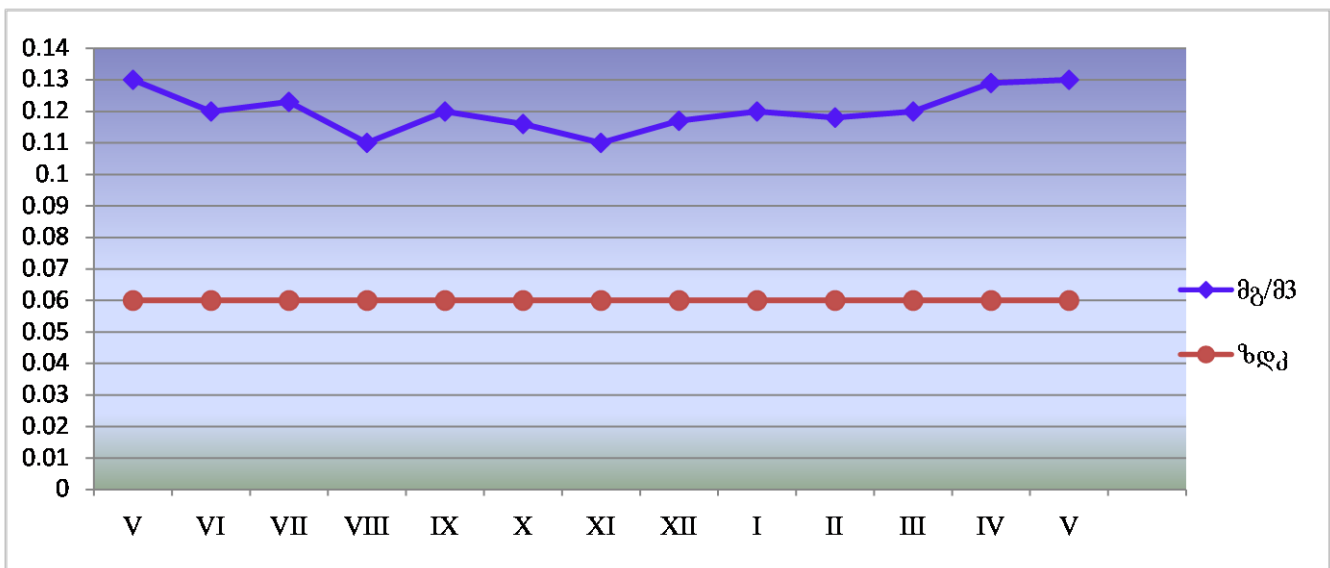
მტვრის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

ბოგბირღის ღიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

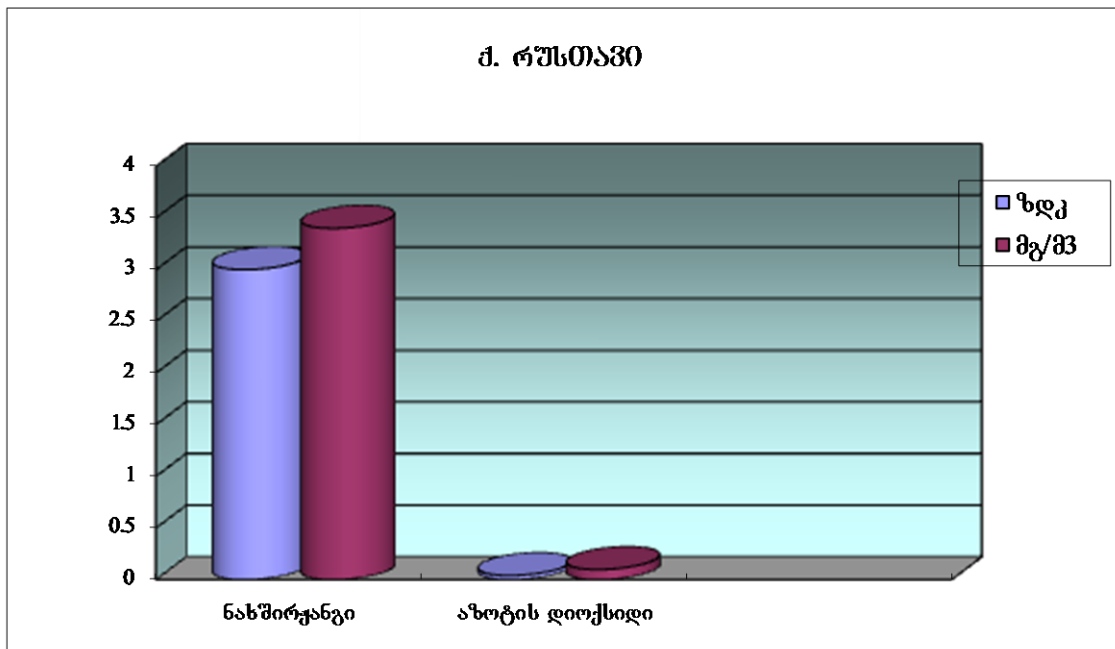

აზოტის ოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

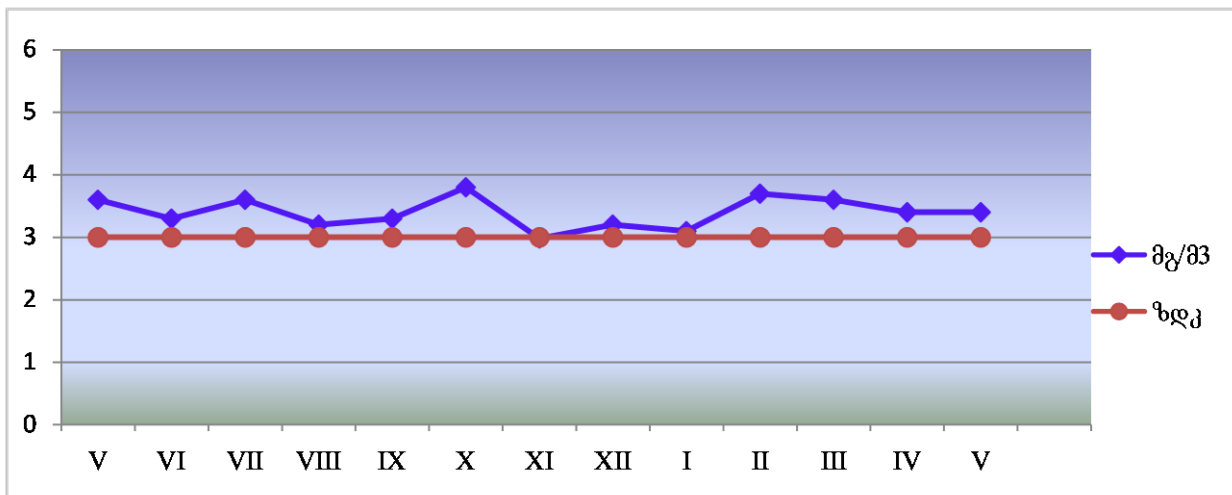
ქ. რუსთავი

მაისის თვეში ქ. რუსთავის ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების რეგულარული მონიტორინგი წარმოებდა ერთ სადამკვირვებლო ჯიხურზე.

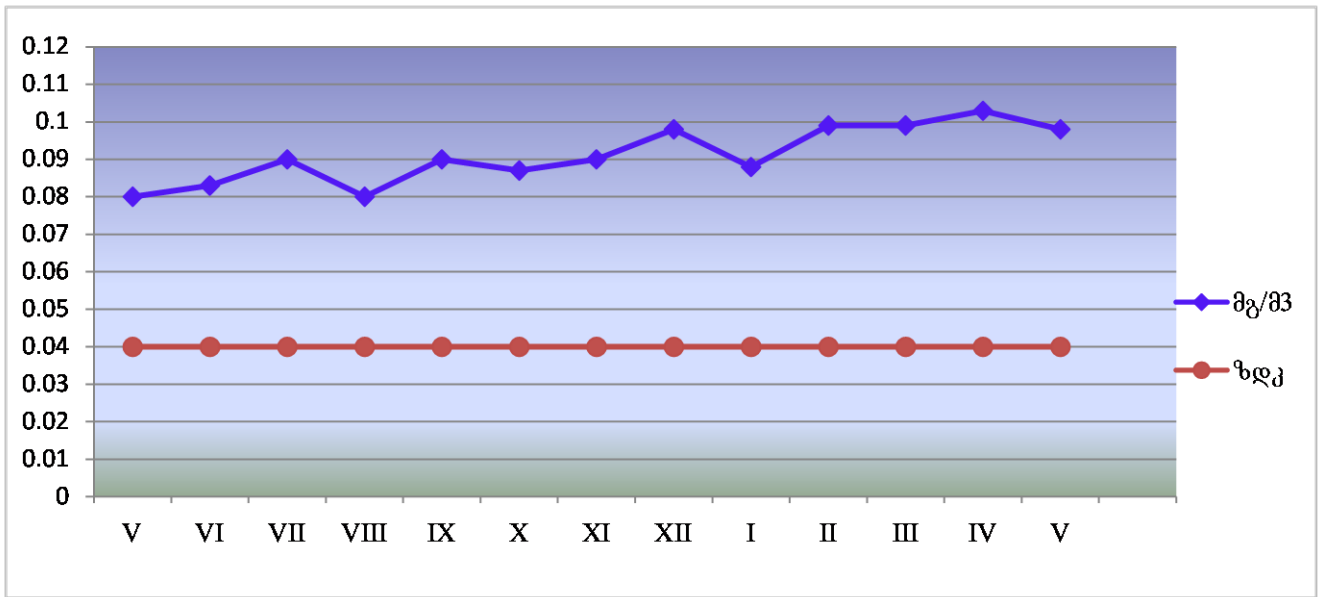
- ნახშირჟანგი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 3.4 მგ/მ³, რაც 1.1-ჯერ აღემატება ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას;
- აზოტის დიოქსიდი – საშუალო თვიურმა კონცენტრაციამ შეადგინა 0,098 მგ/მ³, რაც ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატება 2.5-ჯერ.

მაისის თვის საშუალო კონცენტრაციები

ნახშირჟანგის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

აზოტის დიოქსიდის საშუალო თვიური კონცენტრაციები (2011-2012 წწ)

II. ზედაპირული წყალი

მაისის თვეში მდ. მტკვარზე და მის შენაკადებზე გაზომვები არ ჩატარებულა.

მაისის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა პალიასტომის ტბაზე და აგრეთვე შემდეგ მდინარეებზე: მაშავერა (ზედა, ქვედა), ალაზანი (შაქრიანი), რიონი (ქუთაისთან, ფოთთან, ონთან და ჭალადიდთან, სულ 6 წერტილში), ყვირილა (ხესტაფონსა და ჭიათურაში 2 წერტილში), ჯოჯორა (სოფ.ირი), ოლასკურა (ქ.ქუთაისთან 2 წერტილში), ცხენისწყალი, სუფსა, კინტრიში, ყორღლისწყალი, ქუბასწყალი, ბარცხანა, ჭოროხი და აჭარისწყალი.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა უბმ მდ. ალაზანში (*ს. შაქრიანი*) და შეადგენდა 1.2 ზდკ-ს.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო ამონიუმის იონი მდ. რიონის აუზის შემდეგ მდინარეებში: რიონი, ყვირილა, ოლასკურა, ჯოჯორა და ცხენისწყალი. მათი შესაბამისი მნიშვნელობები მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

ცხრილი 1

პუნქტები	მგN/ლ	ზღვ-ზე მეტი (-ჯერ)
რიონი-ქუთაისი-ზედა	1.4	3.6
რიონი-ქუთაისი-ქვედა	1.75	4.5
რიონი-ჭალადიდი	1.26	3.2
რიონი-ონი	1.28	3.2
რიონი-ფოთი სამხ.შენ.	1.23	3.1
რიონი-ფოთი ჩრდ.შენაკ.	1.2	3.1
ყვირილა-ჭიათურა ზედა	0.95	2.4
ყვირილა-ჭიათურა ქვედა	1.09	2.8
ყვირილა-ზესტაფონი	1.28	3.2
ოლასკურა-ქუთაისი ზედა	0.88	2.3
ოლასკურა-ქუთაისი ქვედა	1.6	4.1
ჯოჯორა-ირი	0.86	3.3
ცხენისწყალი-შესართავთან	1.6	4.1
ზდკ – 0.39 მგN/ლ		

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციებზე მაღალი იყო აგრეთვე რკინის შემცველობაც შემდეგ მდინარეებში: მდ. რიონი *ფოთი (ჩრდ. და სამხ. ტოტი)* – 1.3 ზდკ და 1.3 ზდკ, ყვირილა *ზესტაფონი* – 1.3 ზდკ და ოლასკურა – *ქუთაისი (ქვედა)* – 1.2 ზდკ, ხოლო მდ. რიონში *ქუთაისი (ქვედა)* და *ჭალადიდთან* შეადგენდა 1 ზდკ-ს.

მაისის თვეში წყლის სინჯები აღებული იქნა აჭარის რეგიონის შემდეგ მდინარეებზე: სუფსა, კინტრიში, ყოროლისწყალი, ქუბასწყალი, ბარცხანა, ჭოროხი და აჭარისწყალი.

ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას აღემატებოდა უბმ მდ. ქუბასწყალსა და მდ. ბარცხანაში – 2.5 ზდკ და 1.3 ზდკ, რკინის კონცენტრაცია კი მდ. ჭოროხსა და მდ. აჭარისწყალში – 2.2 ზდკ და 3.5 ზდკ.

III. ატმოსფერული ნალექები

მაისის თვეში ჩატარდა დაკვირვება ატმოსფერულ ნალექებზე. სინჯები აღებული იქნა შემდეგ ქალაქებში: ახალციხე, ბოლნისი, გორი, თბილისი, თელავი, ბათუმი, ფოთი, ქუთაისი, ზესტაფონი, სადაც მაღალი კონცენტრაცია არ დაფიქსირებულა.

IV. რადიოაქტიური მდბომარეობა

2012 წლის მაისის თვეში რადიოაქტიური დაბინძურების შესახებ ოპერატიული ინფორმაცია შემოდიოდა 12 სადგურიდან: თბილისი, ქუთაისი, ფოთი, საჩხერე, ზესტაფონი, ახალქალაქი, ახალციხე, გორი, თელავი, ფასანაური, ლაგოდეხი, დედოფლისწყარო.

მიწისპირა ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრე მერყეობდა 8.9 მკრ/სთ – 17.9 მკრ/სთ-ის ფარგლებში, რაც დედამიწის ბუნებრივ რადიაციულ ფონს არ აღემატება (იხ. ცხრილი 1).

ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური
დოზის სიმძლავრე (მკრ/სთ)

ცხრილი 1

სადგური	საშუალო მნიშვნელობა
ფოთი	8.9
ქუთაისი	11.8
საჩხერე	10.9
ზესტაფონი	10.9
ფასანაური	11.3
დედოფლისწყარო	10.6
ახალციხე	17.9
გორი	13.7
თბილისი	14.2
თელავი	11.4
ლაგოდეხი	12.1
ახალქალაქი	12.4